

ČESKÁ TELEVIZE

Kavčí hory

140 70 Praha 4

Česká republika

Sp. zn./Ident.: 2012/138/DRD/ČTV
Č.j.: DRD/2350/2012
Zasedání Rady č. 12 - 2012 / poř.č.: 3

ROZHODNUTÍ

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) coby ústřední správní úřad v rámci své působnosti dané § 5 písm. f) a v souladu s § 60 odst. 1 písm. b) č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.) a § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vydala dne 26. června 2012

rozhodnutí:

Rada ukládá provozovateli Česká televize, IČ: 000 27 383, se sídlem Na Hřebenech II 1132/4, Kavčí hory, 140 70 Praha 4 pokutu ve výši 250 000,- Kč pro porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., neboť odvysíláním pořadu Události, respektive reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou, dne 17. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1 se dopustil porušení povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti, a to konkrétně tím, že vyznění celé reportáže uvádělo diváky v omyl tím, že informovalo o tom, že novelou veterinárního zákona vynucenou nařízením Evropské unie jsou od 1. ledna 2012 zakázány tradiční veřejné zabijačky. Tím došlo k uvedení fakticky chybné informace, neboť již před novelou veterinárního zákona bylo možno porážet prasata pouze pro domácí účely anebo na jatkách, nikoliv na tradiční veřejné zabijačce, o které mluví reportáž.

Pokuta je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 3754-19223001/0710, vedený u České národní banky, variabilní symbol 2012138.

Účastníkovi řízení se ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1.000,- Kč podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 50/2005 Sb. na účet č. 3711-19223001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 2012138. Náhrada nákladů řízení je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Česká televize, je provozovatelem televizního vysílání programu ČT1, ČT2, ČT24 a ČT4 na základě zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Rada na svém 3. zasedání dne 31. ledna 2012 rozhodla v rámci bodu č. 9 (Souhrn podání OT) zahájit s provozovatelem Česká televize správní řízení pro možné porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit odvysíláním pořadu Události, resp. reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou dne 17. ledna 2012 v 19:00 hodin na programu ČT1.

I.

a) Zahájení správního řízení:

Předmětná reportáž se věnuje zákonu č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), který byl s účinností od 1. ledna 2012 novelizován. Reportáž je však vybudována na nosné informaci, podle které nové znění veterinárního zákona znamená konec české tradice spočívající ve veřejných zabijačkách („...Tradiční česká zabijačka je v ohrožení. Pokutu až 300 tisíc korun může dostat ten, kdo uspořádá vepřové hody mimo svoji domácnost a pozve třeba sousedy. Podle nového veterinárního zákona může prase zabít jeho chovatel doma a maso tam taky musí spotřebovat.“). K samotnému zákazu veřejných zabijaček obecně se vyjadřují zejména odpůrci takovéto úpravy, nicméně je poskytnut prostor pro vyjádření i opozitní straně v podobě ředitele Krajské veterinární správy Pardubice, který nepřímo vysvětluje, že je tomu z důvodu nutnosti kontroly takto vznikajících potravin. Z tohoto hlediska je tedy reportáž jeví jako v pořádku. Problematická je však samotná volba tématu, neboť ze srovnání znění veterinárního zákona s účinností od 1. ledna 2012 a do 31. prosince 2011 je patrné, že tzv. veřejné zabijačky byly tímto zákonem zakázány již před rokem 2012.

Ustanovení § 21 odst. 1) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností do 31. prosince 2011: *Není-li stanoveno jinak, musí být jatečná zvířata poražena na jatkách za podmínek stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a předpisy Evropských společenství.*

Ustanovení § 21 odst. 2) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností do 31. prosince 2011: *Jatečná zvířata s výjimkou skotu včetně telat, koní, oslů a jejich kříženců a jelenovitých z farmového chovu mohou být poražena v hospodářství chovatele, jsou-li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele (domácí porážka). Toto maso a orgány podléhají veterinárnímu vyšetření, požádá-li o toto vyšetření chovatel, anebo stanoví-li tak krajská veterinární správa se zřetelem k nálezové situaci.*

Ustanovení § 21 odst. 1) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností od 1. ledna 2012: *Není-li stanoveno jinak, musí být jatečná zvířata poražena na jatkách za podmínek stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a předpisy Evropské unie.*

Ustanovení § 21 odst. 2) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností od 1. ledna 2012: *Jatečná zvířata s výjimkou skotu staršího 24 měsíců, koní, oslů a jejich kříženců mohou být poražena v hospodářství chovatele, jsou-li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele (domácí porážka). Toto maso a orgány podléhají veterinárnímu vyšetření, požádá-li o toto vyšetření chovatel, anebo stanoví-li tak krajská veterinární správa se zřetelem k nálezové situaci.*

Ačkoliv byla předmětná úprava novelou s účinností od 1. ledna 2012 mírně pozměněna, netýkalo se to zákazu veřejných zabijaček. Takovýto stav platil již před zmíněnou novelizací. Není tedy pravdou, jak vyznívá ze zpracování reportáže, že by tomu tak bylo až s nástupem nového znění veterinárního zákona („...Podle nového veterinárního zákona může prase zabít jeho chovatel doma a maso tam taky musí spotřebovat.“). A neplatí ani ta informace, která vyplývá zejména z výpovědí, které v reportáži zazněly, že se jedná o nové a omezující pravidlo, o kterém aktuálně rozhodla Evropská unie („...a pokud to bude tak, jak se dneska rozhodlo v Evropské unii, tak se s tím asi budeme muset rozloučit a naše děti už o tom asi nebudou vědět za chvíli vůbec nic.“; „...Pro tradiční veřejnou zabijačku, ať už ji uspořádali hasiči nebo zahrádkáři, nemá evropská legislativa pochopení.“). Zároveň pak nelze souhlasit ani se zobecněním problematiky, podle které současná úprava znamená konec vepřových hodů („...Pokutu až 300 tisíc korun může dostat ten, kdo uspořádá vepřové hody mimo svoji domácnost a pozve třeba sousedy.“). Ze znění veterinárního zákona totiž vyplývá pouze toliko, že je zakázáno veřejné zabíjení (poražení) prasete a jeho následné zpracování. Pokud k tomuto dojde ve specializovaném a schváleném zařízení (na jatkách), mohou být takto vzniklé zabijačkové produkty veřejnosti na tzv. vepřových hodech bez problému nabízeny.

Takovéto zpracování reportáže, která se zaměří pouze na jednotlivý problematický bod, který předloží s jednostranným pohledem jako holý fakt, aniž by došlo k ověření pravdivosti poskytnutých informací (tvůrci reportáže si měli ověřit, nakolik novým a aktuálním je zákaz tzv. veřejných zabijaček, jak je to s vepřovými hody a nakolik daná úprava plyne z evropské legislativy), nelze hodnotit v souladu s povinností vyplývající z ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. Diváci mohli být na základě tohoto uvedení v omyl, neboť jim dané téma bylo předloženo jako aktuální zánik určité tradice. Samotný fakt již po delší dobu platícího zákazu veřejných zabijaček přitom charakter stálé tradice popírá a

vyvrací. Stejně tak je pro diváka matoucí a zavádějící propojování daného zákazu s Evropskou unií, která je tak stavěna do role nadřazeného subjektu, jehož rozhodnutí učiněné jakoby z ničeho nic a pro nic za nic, proti kterému se nelze bránit, ohrožuje tradiční zvyky v České republice.

Reportáž tak ve svém celkovém vyznění působí na určité národní cítění diváků. Na základě konkrétního příkladu (veřejné zabijačky) vyvolává pocit, že zákonodárce (zejména pak ten evropský) náhle a nesmyslně ohrožuje a ukončuje tradice, které byly do současné doby běžnou záležitostí. Takto vyvolaný dojem však neodpovídá skutečné situaci.

Rada dospěla k závěru, že odvysíláním pořadu Události, resp. reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou, dne 17. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1, mohl účastník řízení porušit povinnost provozovatele vysílání stanovenou v § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., tedy zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen správní řád), bylo doručením oznámení o zahájení správního řízení (dále jen oznámení) dne 16. února 2012 správní řízení zahájeno.

Účastník řízení byl písemně poučen o svých právech v průběhu správního řízení a vyzván k vyjádření ve věci.

b) Vyjádření účastníka řízení:

Účastník řízení se ve věci vyjádřil dopisem ze dne 16. března 2012, který byl Radě doručen pod č.j. 3335/2012 dne 20. března 2012.

Provozovatel v rámci svého vyjádření uvedl následující:

- Důvodem pro volbu tohoto tématu bylo právě období masopustu, který je často doprovázen právě konáním zabijaček a vepřových hodů. Co do tématu a vyznění reportáže, Předmětná reportáž měla za cíl jednoznačně upozornit na zákaz tradičních českých zabijaček, které právní úprava zákona č. 166/1999 Sb. v platném znění (dále jen „veterinární zákon“) neumožňuje. Uvedené bylo proto nosným tématem reportáže.
- Přestože popisovaná problematika zákazu tradičních českých zabijaček nebyla podstatou nového znění veterinárního zákona s účinností od 1.1.2012, nelze opomenout a pro vyhodnocení dopadu společenské nebezpečnosti je zde naprosto zásadní, že obsah informací uvedených v reportáži zcela odpovídal platné právní úpravě v této oblasti. Pořádání tradičních českých zabijaček je v rozporu s veterinárním zákonem v platném znění. V tomto ohledu ČT rozhodně nepřinesla divákům - chovatelům, či spotřebitelům, žádné nepravdivé informace, které by byly výslovně v rozporu s aktuálně platnou legislativou.
- ČT zároveň zdůrazňuje, že při hodnocení zákonného požadavku dle § 31 odst. 3 zákona o vysílání je nevyhnutelné zohlednit stupeň společenské nebezpečnosti, který mohl být v důsledku odvysílání Předmětné reportáže dosažen. V tomto případě se jeví jako nesprávná pouze formulace ohledně údajně „nového“ veterinárního zákona v návaznosti na rozhodnutí Evropské unie. Skutková tvrzení o zákazu tradiční české zabijačky, jako i o možnosti domácí porážky prasat pro vlastní spotřebu, mají oporu v platném znění veterinárního zákona. Divák, chovatel, či spotřebitel tak nemohl být uveden v omyl a jeho zákonných možnostech.
- Pro hodnocení obsahu Předmětné reportáže je nutno respektovat určitá specifika daného pořadu, v tomto případě pořadu Události, který je určen pro informování nejširší veřejnosti (na rozdíl od pořadů tematicky zaměřených), který musí s ohledem na rozsah jednotlivých příspěvků a zájem veřejnosti přistupovat určitým zjednodušením, a proto nelze bez dalšího jednoznačně tvrdit, že každé zjednodušení musí nutně vést k porušení zákona. Lze tedy stěží

trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení a klást na novináře (redaktory) - ve svých důsledcích - nespílitelné nároky. Významné proto musí být to, aby celkové vyznění určité informace odpovídalo pravdě (nález Ústavního soudu ze dne 8.2.2000 sp. zn. I. US 156/99). Bylo-li nosnou informací zákaz veřejných zabijaček, pak se jednoznačně jednalo o informaci pravdivou.

- Pomineme-li skutečnost, že se nejedná o výslovně „novou“ právní úpravu, pak uvedená anonce právem upozorňuje na protizákonné konání tradiční české zabijačky, mimo domácnost chovatele, za kterou je možné dostat pokutu až 300.000,- Kč. Uvedená anonce také nabízí upřesnění, že tímto se miní případ, kdy chovatel porazí prase doma, výrobky si doma zpracuje a ty pak roz distributoruje mezi sousedy. V souladu s platným zákonem je také další informace, že chovatel může prase zabít doma a maso tam taky musí spotřebovat. Přestože se zde uvádí jak pojem „tradiční česká zabijačka“, tak pojem „vepřové hody“ - z kontextu a významu uvedeného sdělení je zřejmé, že se pokaždé jedná o distribuci domácích výrobků chovatele, mimo jeho domácnost. Vzhledem k tomu, že možnost distribuce domácích výrobků za úplatu, také není vyloučená, je v této souvislosti naprosto relevantní informace o možnosti uložení sankce až do výše 300.000,- Kč.
- Pokud Rada vytýká vyznění uvedeného sdělení (*Byla to i společenská událost, nejenom to, že si připravili vlastně jídlo na celou zimu. A pokud to bude tak, jak se dneska rozhodlo v Evropské unii, tak se s tím asi budeme muset rozloučit a naše děti už o tom asi nebudou vědět za chvíli vůbec nic.*) s tím, že není pravdou, že se jedná o nové a omezující pravidlo, o kterém aktuálně rozhodla Evropská unie, pak ČT namítá, že uvedené tvrzení vyplývá zejména z výpovědi p. Rehounka, zemědělce, který k danému tématu vyjadřuje svůj názor, tedy hodnotový soud. Samotný způsob komentování těchto skutečností ovšem nemůže mít za následek porušení ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Podle ČT nelze sankcionovat hodnotové soudy obsažené ve výpovědích osob vystupujících v reportáži. V této souvislosti je potřeba poukázat také na 51. 17 odst. 1,2 a 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) zakotvujících základní právo na svobodný projev, který se vztahuje i na svobodu projevu veřejnoprávních médií masové komunikace jako veřejnoprávních korporací, jež musí být v jejich roli šířitele a zprostředkovatele informací názorů ústavně chráněny i před státem samotným.
- Podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. Úkolem veřejnoprávní televize je nejen poskytovat objektivní a vyvážené informace, ale rovněž iniciovat a udržovat veřejnou diskusi o nejrůznějších veřejných tématech, v níž se zprostředkovávají různé názory veřejnosti.
- Pro hodnocení celkového vyznění Předmětné reportáže v kontextu ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je potřeba zdůraznit, že dikce zákona klade důraz kromě objektivit, také na vyváženost informací. Z pohledu vyváženosti v reportáži prezentovaných informací nelze opomenout, že byl poskytnutý prostor pro vyjádření jak odpůrcům zákonné úpravy, tak i opozitní straně prostřednictvím ředitele Krajské veterinární správy.
- Provozovatel vysílání v rámci předmětného vyjádření dále upozornil na další svoji reportáž, ve které se problematikou českých zabijaček rovněž zabýval.

Jedná se o reportáž Propad domácích zabijaček odvysílanou v rámci pořadu Události dne 22. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1.

Podle provozovatele je touto reportáží prokázáno, že k celé problematice přistupoval zcela v souladu se zákonem, neboť obě jeho reportáže divákovi předložili zcela pravdivé a jednoznačné informace, že porážet prase na veřejnosti je v rozporu se zákony.

Ze všech shora uvedených důvodů účastník navrhnul správní řízení zastavit.

Účastník své vyjádření ani přes písemnou výzvu Rady, která mu byla doručena dne 30. května 2012, již nedoplnil.

II.

Rada má za prokazané, že došlo k odvysílání pořadu Události, respektive reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou, dne 17. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1.

S námitkami a návrhy účastníka se Rada vypořádala následovně:

- účastník řízení uvádí, že reportáž byla odvysílána v souvislosti s nastalým obdobím masopustu a že jejím cílem bylo *jednoznačně upozornit na zákaz tradičních českých zabijaček*.

Rada toto nikterak nepopírá, záměr účastníka řízení mohl být skutečně takovýto, nicméně celkové vyznění reportáže bylo takové, jak bylo uvedeno již v písemném oznámení o zahájení správního řízení. Reportáž byla zpracována tak, že byla místo k masopustu řazena spíše k novelizaci předmětného zákona a zákaz českých zabijaček, chybně prezentovaných coby tradice, byl dáván do souvislosti s touto novelizací, s aktuálním vývojem a s rozhodováním Evropské unie. Nejednalo se tedy rozhodně o prosté zpracování ve smyslu např. „Blíží se masopust, je však potřeba pamatovat na to, že veřejné zabijačky jsou zákonem zakázány.“

- účastník řízení dále namítá, že v reportáži nebyly uvedeny žádné informace *výslovně v rozporu s aktuálně platnou legislativou*. Vše, co bylo v reportáži uvedeno, plně odpovídá znění zákona.

Rada k tomuto uvádí, že zákaz zabijaček na veřejnosti je skutečně v zákonu upraven a reportáž tak o tomto neklamala. Reportáži je však vytýkáno její zpracování, které vyvolává pocit, že zákonodárce (zejména pak ten evropský) náhle a nesmyslně ohrožuje a ukončuje tradice, které byly do současné doby běžnou záležitostí. Takto vyvolaný dojem však neodpovídá skutečné situaci. Divákovi jsou předkládány mylné informace v tom ohledu, že je zákaz zabijaček prezentován jako nové, aktuální a náhlé rozhodnutí (*...Podle nového veterinárního zákona může prase zabít jeho chovatel doma a maso tam taky musí spotřebovat.*), které je ovlivněno Evropskou unií neznalou našich tradic (*...a pokud to bude tak, jak se dneska rozhodlo v Evropské unii, tak se s tím asi budeme muset rozloučit a naše děti už o tom asi nebudou vědět za chvíli vůbec nic.; ...Pro tradiční veřejnou zabijačku, ať už ji uspořádali hasiči nebo zahrádkáři, nemá evropská legislativa pochopení.*). Tvůrci reportáže tedy uchopili informaci o tom, že se novelizoval veterinární zákon, nicméně o skutečných změnách tímto vyvolaných nehovořili a naopak to zcela uměle spojili s blízkým se obdobím masopustu tak, aby veřejnosti předložili, že je ohroženo jejich veselí. Reportáž tak byla zcela věcně nesprávná.

- účastník řízení dále pojednává o stupni společenské nebezpečnosti dané reportáže. Pokud byl divák seznámen se skutečným zněním platné právní úpravy, nemohl být podle účastníka řízení nikterak uveden v omyl, na čemž nemohla nic změnit ani nesprávná pouze formulace ohledně údajně „nového“ veterinárního zákona v návaznosti na rozhodnutí Evropské unie.

Jak již bylo výše uvedeno, divák byl uveden v omyl ohledně vývoje právní úpravy dané problematiky a o jejím původu. Byl plašen zcela neopodstatněnou zprávou, že momentálně již musí upustit od něčeho, k čemu byl po celou dobu oprávněn, co dělat mohl a co mu bylo nyní zakázáno. Za využití prvků působících na divákovy city (Ladovy obrázky běžného lidového veselí, pojem „tradiční“, apod.) a alarmujících výroků (*gurmáni bijí na poplach. Tradiční česká zabijačka je v ohrožení.; ...Podle nového veterinárního zákona...; ...Pro tradiční veřejnou zabijačku, ať už ji uspořádali hasiči nebo zahrádkáři, nemá evropská legislativa pochopení...; apod.*) jsou divákovy předloženy informace o aktuálním dění a o krocích Evropské unie, které jsou zcela v rozporu se skutečností. Divák tak dostává zcela zkreslené a zkreslující podklady

pro své rozhodování o názoru na věc, divák je tímto manipulován, čímž je ohrožena právě ta hodnota, která je předmětným ustanovením zákona č. 231/2001 Sb. chráněna.

V této souvislosti Rada poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. května 2010, č.j. 3 As 6/2010 – 71, který se otázkou dodržování zásad objektivit a vyváženosti zabýval podrobně a vyslovil závěr, podle kterého *pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje hned několik aspektů, z nichž za rozhodné považuje Nejvyšší správní soud správnost (či přesnost), tzn. že zpráva odpovídá skutečnosti (...)* Nejvyšší správní soud tak tento aspekt postavil hned na první místo a nepřímo z toho lze tedy vyvodit, že snaha o dosažení správnosti, která se projevuje ověřováním získaných informací a korigováním rozličných výpovědí na pravou míru, je jednou ze základních povinností provozovatele vysílání při zprostředkování informací.

- podle účastníka došlo v případě dané reportáže k pouhému zjednodušení, které však zcela odpovídalo pravdě.

Podle názoru Rady by se o zjednodušení jednalo v případě, že by byla vytvořena reportáž ve smyslu např. „Blíží se masopust, je však potřeba pamatovat na to, že veřejné zabijačky jsou zákonem zakázány. Upravuje to veterinární zákon, který říká, že... Je tomu proto, že... Některé obce si však trvají na svém a veřejné zabijačky stále provozují, za což jim hrozí... (vše podpořeno samozřejmě vyjádřením zainteresovaných stran)“. Nelze však za zjednodušení považovat situaci, kdy je do daného tématu vloženo něco navíc, co je ke všemu nepravdivé a skutečnosti neodpovídající. Již ze samotného logického hlediska, je-li něco přidáno, nemůže jít o zjednodušení, ale naopak o rozšíření. Přibyla-li tedy informace, že se jedná o důsledek novelizace veterinárního zákona, že je to aktuální problém a že se jedná o důsledek záměrů Evropské unie, pak se nejedná o zjednodušení, ale o poskytování věcně nesprávných informací, o manipulaci s fakty a o rozpor se zásadami objektivního informování.

- informace o možné pokutě až do výše 300.000,- Kč je podle účastníka řízení také zcela v souladu se zněním zákona a tedy pravdivá. Ačkoliv je v této souvislosti použito pojmu „vepřové hody“, je podle účastníka řízení zcela zřejmé, že se jedná o distribuci domácích výrobků chovatele mimo jeho domácnost.

Již v písemném oznámení o zahájení správního řízení bylo účastníku řízení k tomuto sděleno, že nelze souhlasit ani se zobecněním problematiky, podle které současná úprava znamená konec vepřových hodů („...*Pokutu až 300 tisíc korun může dostat ten, kdo uspořádá vepřové hody mimo svoji domácnost a pozve třeba sousedy.*“). Ze znění veterinárního zákona totiž vyplývá pouze toliko, že je zakázáno veřejné zabíjení (poražení) prasete a jeho následné zpracování. Pokud k tomuto dojde ve specializovaném a schváleném zařízení (na jatkách), mohou být takto vzniklé zabijačkové produkty veřejnosti na tzv. vepřových hodech bez problému nabízeny. Uvádí-li účastník, že i přes použití pojmu „vepřové hody“ je zřejmé, že jde pouze o distribuci domácích výrobků, pak s tímto nelze jednoznačně souhlasit. Z celkového vyznění reportáže lze naopak vyvodit, že se jedná o veřejné záležitosti pořádané nejčastěji na veřejných prostranstvích jednotlivých obcí, apod. Divák pomýlený a ovlivněný celkovým vyzněním reportáže bude jen obtížně rozlišovat, co si tvůrci reportáže zvolili za význam pojmu „vepřové hody“. Naopak jej pochopí v tom nejrozsáhlejších, klasickém významu.

- Spojení dané problematiky s Evropskou unií (*...A pokud to bude tak, jak se dneska rozhodlo v Evropské unii, tak se s tím asi budeme muset rozloučit a naše děti už o tom asi nebudou vědět za chvíli vůbec nic.*) vyplývá dle účastníka řízení zejména z výpovědi p. Rehounka, zemědělce, který k danému tématu vyjadřuje svůj názor. Dle účastníka řízení nelze sankcionovat hodnotové soudy obsažené ve výpovědích osob vystupujících v reportáži.

Sám účastník řízení za užití pojmu „zejména“ v rámci dané námítky připouští, že spojení dané problematiky s Evropskou unií není v reportáži jenom na základě výpovědi dotázaného zemědělce. Naopak z úst samotného reportéra zaznívá, že veřejnou zabijačku ohrožuje Evropská unie (*...Pro tradiční veřejnou zabijačku, ať už ji uspořádali hasiči nebo zahrádkáři, nemá evropská legislativa pochopení...*). Nehledě na to, i kdyby se o negativním přístupu

Evropské unie nepravdivě zmínil pouze citovaný zemědělec, bylo by v zájmu zachování zásady objektivitě potřebné, aby tvůrci reportáže, jakožto osoby mající veřejnosti zprostředkovat ty nejdůležitější informace pro svobodnou tvorbu vlastních názorů a závěrů, k tomuto vyjádření uvedli i skutečný stav věci. Nikdo tvůrce reportáže nenutí postupovat proti svobodě projevu s tím, aby slova zemědělce neuvedli, nicméně je nutné divákům nabídnout přesné a pravdivé informace, tedy v takovémto případě slova zemědělce doplnit za vyhledání si zdrojů o dané věci pojednávajících a nikoliv se automaticky přiklonit k jeho závěrům a ty pak divácké obci zprostředkovat jako holý fakt. Právě v tomto spočívá profesionální přístup provozovatelů vysílání při tvorbě zpravodajských a politicko-publicistických pořadů, který má být zajištěn předemným zněním zákona.

- Účastník řízení dále namítá, že jeho úkolem, coby veřejnoprávní televize, je nejen poskytovat objektivní a vyvážené informace, ale rovněž iniciovat a udržovat veřejnou diskusi o nejrůznějších veřejných tématech, v níž se zprostředkovávají různé názory veřejnosti.

Ani tuto skutečnost nelze nikterak popřít a rozhodně se o to ve vztahu k účastníkovi řízení nikdo nesnaží. Udržovat veřejnou diskusi a zprostředkovávat různé názory veřejnosti lze však i za dodržení zásad objektivitě a vyváženosti, tedy za dodržení požadavků zákonů. Nelze říci, že pokud je umožněno někomu vyjádřit jeho názor, je to automatické vysvobození z požadavku poskytnout divákům veškeré potřebné informace. Sám zákon o veřejnoprávní televizi, zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve svém ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) výslovně (vedle obecné úpravy rozhlasového a televizního vysílání zákonem č. 231/2001 Sb.) připomíná, že *hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů*. Ačkoliv má tedy veřejnoprávní provozovatel udržovat veřejnou diskusi a informovat o názorech veřejnosti, musí stále pamatovat na přístup v souladu se zásadami objektivitě a vyváženosti, což po něm nepožaduje pouze zákon č. 231/2001 Sb., ale také speciální zákonná úprava.

- Účastník řízení dále připomenul, že z pohledu vyváženosti v reportáži prezentovaných informací nelze opomenout, že byl poskytnutý prostor pro vyjádření jak odpůrcům zákonné úpravy, tak i opozitní straně prostřednictvím ředitele Krajské veterinární správy.

Již v písemném oznámení o zahájení Rada uvedla, že k samotnému zákazu veřejných zabijaček se obecně vyjadřují zejména odpůrci takovéto úpravy, nicméně je poskytnut prostor pro vyjádření i opozitní straně v podobě ředitele Krajské veterinární správy Pardubice, který nepřímou vysvětluje, že je tomu z důvodu nutnosti kontroly takto vznikajících potravin. Z tohoto hlediska je tedy reportáž jeví jako v pořádku. Proto v souvislosti s tímto účastníkem řízení nic vytýkáno nebylo, a proto se tohoto zahájené správní řízení, ani rozhodnutí o pokutě netýká. Správní řízení bylo zahájeno a vedeno z důvodu vyznění reportáže, ve které bylo zcela v rozporu se skutečností informováno o tom, že se náhle a nově ničí dosud umožněné tradice, a to za přispění Evropské unie.

- K upozornění účastníka řízení, že na dané téma odvysílal i další reportáž (reportáž Propad domácích zabijaček odvysílánou v rámci pořadu Události dne 22. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1), lze uvést pouze toliko, že dle názoru Rady, která v souvislosti s touto reportáží provedla důkaz zhlédnutím jejího obrazově-zvukového záznamu, se jedná o reportáž zpracovanou v souladu se zásadami objektivitě a vyváženosti, a to na téma pokles domácích zabijaček. V této reportáži je vlastně informováno pouze o tom, že zájem o zabijačky stále klesá a proč tomu tak je. Vyjadřují se zde zainteresované osoby a ve vztahu k tématu veřejných zabijaček je zcela prostě a informativně sděleno, že *domácí porážka nepodléhá žádnému povolení, chovatel jen musí všechno maso spotřebovat doma..., že veřejná nebo obecní zabijačka neexistuje, je v rozporu se zákonem... a že pořadatel veřejných hodů musí maso nakoupit jako polotovar třeba na jatkách*.

Jedná se tedy o reportáž, která k tématu veřejných zabijaček (nutno však rovněž zdůraznit, že pouze ve své závěrečné části jako doplňku hlavního tématu) již přistupuje způsobem, který měl být zvolen rovněž v případě reportáže první, tedy reportáže, pro jejíž odvysílání bylo zahájeno

toto správní řízení. Dodatečná reportáž účastníka řízení, byť je již zcela v souladu se zákonem, nemůže však zcela vyvinut účastníka řízení z odvysílání reportáže předchozí. Nelze totiž jednoznačně předpokládat, že všechny osoby, které viděly reportáž původní a byly uvedeny v omyl, viděly rovněž reportáž následnou. Původní reportáž byla v rozporu se zákonem, a z toho důvodu je vedeno správní řízení a je ve věci Radou rozhodnuto. Ke snaze účastníka řízení napravit závadný stav v informování veřejnosti, který vyvolal první reportáží, bylo však přihlédnuto v rámci rozhodování o výši pokuty.

III.

Rada ve správním řízení hodnotila, zda odvysíláním pořadu Události, respektive reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou, dne 17. ledna 2012 v 19:00 hodin na programu ČT1 mohlo dojít k porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.

(a)

Rada i po provedení důkazu obrazově-zvukovým záznamem předmětného pořadu (ČT1/Události/reportáž Zabijačka veřejně pod pokutou/17.1.2012/19:00), po provedení důkazu obrazově-zvukovým záznamem pořadu zmíněného účastníkem řízení (ČT1/Události/Propad domácích zabijaček/22.1.2012/19:00) a po vyjádření účastníka řízení setrvala při svém původním hodnocení reportáže, které vyjádřila již v oznámení o zahájení správního řízení:

Reportáž je vybudována na nosné informaci, podle které nové znění veterinárního zákona znamená konec české tradice spočívající ve veřejných zabijačkách („...Tradiční česká zabijačka je v ohrožení. Pokutu až 300 tisíc korun může dostat ten, kdo uspořádá vepřové hody mimo svoji domácnost a pozve třeba sousedy. Podle nového veterinárního zákona může prase zabít jeho chovatel doma a maso tam taky musí spotřebovat.“).

Volba takového tématu je však značně problematická, neboť ze srovnání znění veterinárního zákona s účinností od 1. ledna 2012 a do 31. prosince 2011 je patrné, že tzv. veřejné zabijačky byly tímto zákonem zakázány již před rokem 2012.

Ustanovení § 21 odst. 1) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností do 31. prosince 2011: *Není-li stanoveno jinak, musí být jatečná zvířata poražena na jatkách za podmínek stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a předpisy Evropských společenství.*

Ustanovení § 21 odst. 2) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností do 31. prosince 2011: *Jatečná zvířata s výjimkou skotu včetně telat, koní, oslů a jejich kříženců a jelenovitých z farmového chovu mohou být poražena v hospodářství chovatele, jsou-li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele (domácí porážka). Toto maso a orgány podléhají veterinárnímu vyšetření, požádá-li o toto vyšetření chovatel, anebo stanoví-li tak krajská veterinární správa se zřetelem k nálezové situaci.*

Ustanovení § 21 odst. 1) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností od 1. ledna 2012: *Není-li stanoveno jinak, musí být jatečná zvířata poražena na jatkách za podmínek stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a předpisy Evropské unie.*

Ustanovení § 21 odst. 2) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění s účinností od 1. ledna 2012: *Jatečná zvířata s výjimkou skotu staršího 24 měsíců, koní, oslů a jejich kříženců mohou být poražena v hospodářství chovatele, jsou-li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele (domácí porážka). Toto maso a orgány podléhají veterinárnímu vyšetření, požádá-li o toto vyšetření chovatel, anebo stanoví-li tak krajská veterinární správa se zřetelem k nálezové situaci.*

Nová právní úprava (podle novely zákona s účinností od 1. ledna 2012) se tedy netýkala zákazu veřejných zabijaček. Takovýto stav platil již před zmíněnou novelizací. Není tedy pravdou, jak vyznívá ze zpracování reportáže, že by tomu tak bylo až s nástupem nového znění veterinárního zákona („...Podle nového veterinárního zákona může prase zabít jeho chovatel doma a maso tam taky musí

spotřebovat.“). A neplatí ani ta informace, že se jedná o nové a omezující pravidlo, o kterém aktuálně rozhodla Evropská unie („...a pokud to bude tak, jak se dneska rozhodlo v Evropské unii, tak se s tím asi budeme muset rozloučit a naše děti už o tom asi nebudou vědět za chvíli vůbec nic.“; „...Pro tradiční veřejnou zabijačku, ať už ji uspořádali hasiči nebo zahrádkáři, nemá evropská legislativa pochopení.“). Zároveň pak nelze souhlasit ani se zobecněním problematiky, podle které současná úprava znamená konec vepřových hodů („...Pokutu až 300 tisíc korun může dostat ten, kdo uspořádá vepřové hody mimo svoji domácnost a pozve třeba sousedy.“). Ze znění veterinárního zákona totiž vyplývá pouze toliko, že je zakázáno veřejné zabíjení (poražení) prasete a jeho následné zpracování. Pokud k tomuto dojde ve specializovaném a schváleném zařízení (na jatkách), mohou být takto vzniklé zabijačkové produkty veřejnosti na tzv. vepřových hodech bez problému nabízeny.

Reportáž je tedy zpracována tak, že se zaměřila pouze na jednotlivý problematický bod, který předložila s jednostranným pohledem, který předložila jako holý fakt opírající se o výpovědi rozličných osob, aniž by tyto výpovědi byly jakkoliv korigovány či předem ověřena jejich pravdivost.

Diváci mohli být na základě tohoto uvedení v omyl a ve svých názorech na danou problematiku manipulováni, neboť jim dané téma bylo předloženo jako aktuální zánik určité tradice. Samotný fakt již po delší dobu platícího zákazu veřejných zabijaček přitom charakter stále tradice popírá a vyvrací. Stejně tak je pro diváka matoucí a zavádějící propojování daného zákazu s Evropskou unií, která je tak stavěna do role nadřazeného subjektu, jehož rozhodnutí učiněné jakoby z ničeho nic a pro nic za nic, proti kterému se nelze bránit, ohrožuje tradiční zvyky v České republice.

Reportáž tak ve svém celkovém vyznění působí na určité národní cítění diváků. Na základě konkrétního příkladu (veřejné zabijačky) vyvolává pocit, že zákonodárce (zejména pak ten evropský) náhle a nesmyslně ohrožuje a ukončuje tradice, které byly do současné doby běžnou záležitostí. Takto vyvolaný dojem však neodpovídá skutečné situaci.

(b)

Dle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Při právní kvalifikaci věci byla Rada vedena mimo jiné názorem Nejvyššího správního soudu, který ve svém rozsudku ve věci č. j. 3 As 6/2010 uvedl, že zákon č. 231/2001 Sb. ukládá ve svém § 31 odst. 3 provozovateli vysílání povinnost „zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti“. Zákon tedy rozlišuje jednak mezi zpravodajstvím a publicistikou, jednak mezi zásadou objektivit a zásadou vyváženosti. Jelikož mají všechny tyto pojmy v žurnalistické doktríně poměrně ustálený obsah, považuje Nejvyšší správní soud za žádoucí pro adekvátní posouzení věci, pojednat krátce o významu, který uvedeným pojmům přikládá právě tato věda.

Zatímco úkolem zpravodajství je „pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události“, přičemž by tato neměla obsahovat jakékoli emotivní výrazy, vulgarismy, slangová či argotická vyjádření, účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak „získávat, přesvědčovat a vybízet“, k čemuž jsou oprávněna využívat obrazných a expresivních vyjádření tak říkajíc dle libosti. (Blíže srov. Jaroslav Bartošek: *Žurnalistika; Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci; 1997; s. 51 a násl.*) Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky veřejné mínění ovlivňovat (nikoli však manipulovat). Zájem na rozlišování obou žurnalistických odvětví je v pravém slova smyslu „veřejný“, neboť pouze kvalitním zpravodajstvím informovaná veřejnost je s to činit si na mediálně zprostředkované události názor, případně se k určitému publicistikou prezentovanému názoru „kvalifikovaně“ přiklonit. Nerozlišuje-li provozovatel vysílání mezi zpravodajstvím a publicistikou a předkládá-li divákovi (posluchači) pouze jakési hybridní „komentované zprávy“ na straně jedné a skutečné komentáře na straně druhé, výrazně tím posiluje manipulativní potenciál svého vysílání a naopak omezuje prostor pro žádoucí kvalifikované utváření názorů, na jejichž konstruktivním střetávání je demokratická společnost vybudována (viz. Vladimír Čermák: *Otázka demokracie; Academia; Praha; 1992; s. 26*). Ona „komentovaná zpráva“ je o to

nebezpečnější, o co nepozorovaněji, subtilněji působí, neboť divák (posluchač) s názorem obsaženým v takovém sdělení vědomě nepočítá a často jej přijímá automaticky za svůj spolu s informací (je-li ve sdělení jaká). Dle odborné literatury lze pak zásadou objektivit rozumět znak zpravodajství, „které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře“. Ústřední charakteristikou takového postupu je „zásadní ověřování pravdivosti výpovědi“. Zásada objektivit předpokládá referování bez emocí a používání neutrálních výrazů (Michael Kunczik: Základy masové komunikace, Karolinum, Praha, 1995, s. 111). Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje hned několik aspektů, z nichž za rozhodné považuje Nejvyšší správní soud správnost (či přesnost), tzn. že zpráva odpovídá skutečnosti, transparentnost, tj. že žurnalista uvádí své informační prameny, a věcnost, tj. že novináři do zprávy nevkládají svá vlastní hodnocení – blíže srov. Schulz/Reifová a kol.: Analýza obsahu mediálních sdělení; Karolinum; Praha; 2004; s. 52 a násl. Nevyvážeností je pak třeba rozumět skrytou formu stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Jinými slovy spočívá zásada vyváženosti v požadavku na „rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství“ (op. cit., s. 61). Z výše uvedeného vyplývá, že důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než jak tomu bude v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Lze tedy shrnout, že míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický, či o zpravodajskou relaci.

Stěžejní tedy v tomto případě zároveň je, že se v případě pořadu Události, resp. reportáže s názvem Zabijačka veřejně pod pokutou, dne 17. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1, jednalo o pořad zpravodajský a zpracované téma mělo významný politicko-sociální rozměr.

(c)

Pojmy objektivita a vyváženost jsou neurčité právní pojmy. Rada má za to, že objektivita a vyváženost jsou pojmy běžně užívané a relativně snadno srozumitelné a jejich obsah lze považovat za obecně známý, nicméně Rada interpretuje (ve shodě s odbornou veřejností a se správními soudy) pojem objektivit jako věcný, nestranný, nepředpojatý, neutrální, správný, úplný, přesný, předmětný, držící se faktů. Principy objektivit a vyváženosti tak zpravidla jsou fakticita a nestrannost, přičemž fakticity se dosahuje věcnou správností a relevancí (významností) a nestranností vyvážeností a neutralitou.

IV.

Rada na základě shromážděných podkladů a jejich hodnocení dospěla na svém 12. zasedání dne 26. června 2012 k závěru, že provozovatel Česká televize výše uvedeným jednáním porušil povinnost uvedenou v § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., tedy povinnost zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a sociálním životě, čímž se dopustil správního deliktu podle ustanovení § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., za který lze uložit pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč.

Pokud Rada dle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti. Pokud by účastník řízení uvedenou povinnost nadále neplnil, bude Rada, v případě dalšího zjištění stejného porušení zákona o vysílání po stanovené lhůtě k nápravě, oprávněna ve správním řízení uložit sankci v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 231/2001 Sb.

Na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., které bylo způsobeno uvedením neúplných, nepravdivých a zkreslujících informací, což vedlo ke zkreslenému vyznění reportáže, byl již provozovatel upozorněn. Jako příklad lze uvést upozornění na porušení předmětného ustanovením od vysílání pořadu Události v regionech, respektive reportáže Nefunkční protipovodňová ochrana, dne 3. června 2010 v 18:00 hodin na programu ČT1, které bylo provozovateli vysílání doručeno pod č.j.

3429/2011.

V případě tohoto správního řízení a předchozího upozornění na porušení zákona byl tedy odvysílán shodně zpravodajský pořad (Události v regionech a Události) a v jeho rámci reportáž, kde k porušení zásady objektivit došlo shodně uvedením neúplných, nepravdivých a zkreslujících informací, které měly za následek zkreslené vyznění reportáže (uvedení obyvatel v nebezpečí dopadu povodní mají za následek ekologové blokující stavbu protipovodňové ochrany a veřejná zabijačka nám byla zakázána aktuálně a náhle za přispění Evropské unie nerespektující naše tradice).

Jako příklad předchozí pokuty pak lze uvést pokutu uloženou v rámci správního řízení sp.zn. 2008/260/FOL/ČTV, která byla provozovateli vysílání doručena pod č.j. 4793/2008 a kterou Rada uložila za porušení předmětného ustanovení tím, že v pořadu Události, respektive v reportáži o používání armádní letky ústavními činiteli, dne 6. ledna 2008 od 19:15 hodin, tvůrci mimo jiné uvedli nepravdivé informace.

Zde je shoda dokonce v tom, že se jednalo o zcela stejný zpravodajský pořad (Události). Reportáže byly shodně vystavěny na nepravdivých informacích (informace o tom, že česká delegace letěla na klimatickou konferenci vládním speciálem oproti realitě, kde delegace použila běžnou linku ČSA a China Airlines, a informace o tom, že zákaz veřejných zabijaček je zcela novou záležitostí související s novelizací veterinárního zákona).

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č.j. 6 As 26/2010 – 101, *předchozí upozornění platí „věčně“ (po dobu, po kterou provozovatel má licenci či registraci) a po provozovateli je (...) spravedlivé požadovat, aby upozornění, jichž se mu dostalo, schraňoval a řídil se jimi po celou dobu platnosti licence či registrace, neboť jako profesionál v oboru televizního či rozhlasového vysílání jistě může nastavit vnitřní mechanismy svého fungování tak, aby ti jeho zaměstnanci nebo jiní spolupracovníci, jejichž jednáním může dojít k porušení provozovatelových povinností podle zákona o vysílání, byli o předchozích upozorněních regulátora patřičně informováni a o jejich obsahu a důsledcích proškoleni.*

V.

V souladu s § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., uloží Rada provozovateli vysílání a provozovateli převzatého vysílání pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč, pokud provozovatel neplní povinnosti podle § 31 odst. 2 a 3.

Rada dospěla k závěru, že jsou dány všechny zákonné podmínky pro uplatnění sankce ve formě pokuty v mezích zákona č. 231/2001 Sb. a rozhodla dle § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., o uložení pokuty ve výši **250 000,- Kč**.

Rada byla omezena horní a dolní hranicí stanovenou zákonem a při stanovení výše pokuty byla vedena následujícími úvahami:

Podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. při ukládání pokuty za porušení povinností podle tohoto zákona Rada přihlíží k povaze vysílaného programu a k postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy.

Pořad byl do vysílání zařazen na programu ČT1. Jedná se o plnoformátový program, který obsahuje pořady různého zaměření a témat, a to zejména pořady zpravodajské, filmové, dokumentární, hudební a vzdělávací. Předmětný program není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy. Divácká obec tohoto programu je tak značně široká.

Zároveň postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti výchovy, kultury a zábavy lze v daném případě pro daného provozovatele charakterizovat takto: Jedná se o provozovatele televizního vysílání ze zákona, kterému je tímto zákonem (zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi) svěřena úloha veřejné služby v oblasti televizního vysílání, tedy i péče o diváky v oblasti právě výchovy, kultury a zábavy. Zároveň se jedná o provozovatele celoplošného vysílání, tedy vysílání, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky. Na základě těchto skutečností lze dovodit, že lze v případě daného provozovatele vysílání hovořit o zvýšené odpovědnosti vůči divácké obci, neboť si musí být vědom zvláštní úlohy, která je mu svěřena přímo ze zákona, a možnosti dopadu porušení

povinností souvisejících s provozováním vysílání na velké množství diváků.

Podle ustanovení § 61 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. *Rada stanoví výši pokuty podle závažnosti věci, míry zavinění a s přihlédnutím k rozsahu, typu a dosahu závadného vysílání, k výši případného finančního prospěchu, a ke stanovisku věcně příslušného samoregulačního orgánu uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů, obdrží-li toto stanovisko písemně do 10 pracovních dnů ode dne zahájení řízení o správním deliktu.*

Porušení povinnosti stanovené ustanovením § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je nutné považovat za významný správní delikt, neboť předmětné ustanovení slouží k ochraně jedinců a jejich práva na informace. Předmětnou povinností projevil zákonodárce své vědomí o tom, nakolik významným zdrojem informací elektronická média jsou, nakolik se podílejí na socializačních procesech ve společnosti a nakolik je lze rovněž zneužít k tomu, aby se veřejnosti (posluchačům či divákům) dostalo takových informací, které jsou v zájmu určitých osob či skupiny osob. Z tohoto důvodu předmětné ustanovení vyžaduje dodržování zásad objektivit a vyváženosti, aby byly veřejnosti a jejím členům zprostředkovány informace tak, aby bylo možné vždy si vyvodit vlastní a ničím neovlivněné závěry a názory. Předmětné ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. navíc zvláště zdůrazňuje (pojem „zejména“) nutnost dbát na to, aby nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. V tomto konkrétním případě nešlo o zvýhodňování v rámci celku vysílaného programu ČT1, nýbrž o ojedinělý případ v rámci pravidelného zpravodajského pořadu, a nedošlo tak k porušení tohoto předmětným ustanovením zvláště vytknutého požadavku, přesto je však nepřehlédnutelné, že celkové vyznění reportáže stranilo a mohlo napomoci posílení stále narůstajících názorů tzv. euroskepticismu.

Ve prospěch účastníka řízení je však nutné uvést, že dne 22. ledna 2012 od 19:00 hodin odvysílal na programu ČT1 pořad Události a v jeho rámci reportáž s názvem Propad domácích zabijaček, ve které se pokusil napravit informovanost veřejnosti o problematice veřejných zabijaček, a to tedy způsobem co možná nejpodobnějším tomu, jakým byla veřejnost mylně informována (stejný program, stejný zpravodajský pořad).

Ohledně otázky míry zavinění je jisté, že obsah reportáže účastník řízení mohl sám ovlivnit, neboť reportáž byla vyrobena na základě jednání jeho zaměstnanců plnících své povinnosti související s jejich zaměstnáním, tedy přímo účastníkem řízení (provozovatelem vysílání) samotným, který je za obsah reportáže a za její celkové vyznění plně odpovědný.

Předmětná reportáž byla odvysílána v rámci pořadu Události, který je hlavním zpravodajským pořadem účastníka řízení coby veřejnoprávního provozovatele vysílání, jedná se tedy o hlavní pořad, kterým účastník řízení veřejnosti zprostředkovává informace o aktuálním dění. Rada se pokusila v průběhu správního řízení zjistit konkrétní údaje o sledovanosti daného pořadu (Události ze dne 17. ledna 2012 od 19:00 hodin), a to prostřednictvím Asociace televizních organizací, jejímž členem účastník řízení je, nicméně účastník řízení k poskytnutí takovýchto údajů Asociaci televizních organizací souhlas neudělil. Tyto údaje, související s kritériem rozsahu závadného vysílání, tak nebylo možné posoudit, ať už ve prospěch, či neprospěch účastníka řízení. Dosah závadného vysílání je z hlediska celoplošného vysílání daného programu, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky, nutné vnímat jako vysoký.

I v tomto případě je však nutné vzít v potaz, že počet diváků, kteří byli předmětnou reportáží negativně zasaženi, byl následně snížen odvysíláním pořadu Události, respektive reportáže s názvem Propad domácích zabijaček, dne 22. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1.

Ve vztahu k předmětnému pořadu, respektive reportáži, nelze o případném finančním prospěchu a o jeho konkrétní výši hovořit. Nepodařilo se totiž nikterak prokázat, že by odvysíláním předmětné reportáže provozovateli vzniknul jakýkoliv finanční prospěch. Tato skutečnost tak nemá na stanovení výše pokuty vliv.

Stanovisko věcně příslušného samoregulačního orgánu Rada neobdržela. Ani tato skutečnost tak nemá na stanovení výše pokuty vliv.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že veškerá kritéria, která bylo v této souvislosti možné aplikovat a která tedy měla vliv na výši pokuty, hovořila v neprospěch účastníka řízení a směřovala Radu k uložení vysoké pokuty (pokuty pohybující se v horní sféře rozmezí určeného horní a dolní hranicí podle zákona). Rada však přihlédla k významné skutečnosti, a to k tomu, že provozovatel v krátkém časovém odstupu odvysílal reportáž novou, která se zabývala stejným tématem a byla zpracována již v souladu se zákonem č. 231/2001 Sb. Pořad Události, respektive reportáž s názvem Propad

domácích zabijaček, odvysílány dne 22. ledna 2012 od 19:00 hodin na programu ČT1, tak napomohl zmírnit negativní důsledek předchozí reportáže, respektive reportáže, za jejíž odvysílání Rada uděluje pokutu. Na základě toho přikročila Rada k uložení pokuty v naopak dolní sféře rozmezí určeného horní a dolní hranicí podle zákona.

Rada má za to, že zřetelně vysvětlila všechny úvahy, kterými byla při posuzování pořadu vedena. Všechny podklady pro její rozhodnutí nasvědčují správnosti její úvahy o porušení povinnosti uložené ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Rada na základě shromážděných podkladů dospěla k závěru, že provozovatel, Česká televize, výše uvedeným jednáním porušil svoji povinnost podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., čímž se dopustil správního deliktu podle § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., za který lze uložit pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč. Za spáchání tohoto správního deliktu uložila Rada pokutu 250 000,-Kč (slovy: dvěšestpadesáttisíc Kč).

VI.

Vzhledem k tomu, že správní řízení vyvolal účastník řízení porušením své právní povinnosti, uložila mu Rada v souladu s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s ustanovením § 66 zákona č. 231/2001 Sb., lze podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

V Praze dne: 26.6.2012

JUDr. Kateřina Kalistová
*předsedkyně Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání*